

M. 9490:1-6.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Örkelljunga socken
Norra Äsbo härad
Skåne .

Berättat av "Trappe-Stinan" (tillnamn okänt) född i Voxtorps s:n
på 1830-talet, levde sin mästa tid i Harbäckshult i
Örkelljunga , död omkr. 1920 .

Upptecknat av D. Harbe , född i Harbäckshult, Örkelljunga s:n 1902

Uppteckningar rör. Snibestua
Herrgård som sjunkit
Kungavången
Sista ryggåsstugan .
Arbetsförhållanden omkr. 1850 .
Gillen .
När kaffe började användas .

1/ Mannen heter vist Bengt Jönsson

M. 9490 : /.

Örkelljunga , Skåne .
Uppt. av D. Harbe 1944.

Snibestua .

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Nära gränsen mellan Örkelljunga i Skåne och Voxtorp i Halland ligger Snibestua , några väldiga stenblock uppstaplade på varandra . Troligen ligger Snibestua i Halland . Ett litet stycke därifrån har man byn Hälledede i Halland . Mellan och under stenblocken finnas gångar och grottor . En grotta kallas köket, en annan kammarn . Det berättas om en soldat , som rymt från kriget och där hållit sig dold en hel vinter . Men i Snibestua bodde också ett troll som hette Sniban. Sniban kom förr till en gård i närheten som heter Brändahag och ville låna eld . Elden bar trollet mellan klorna .

Berättat av Trappe-Stinan , f. i Voxtorp på 1830-talet.

Hon bodde i Trappehyttan i Harbäckshult .

Berättad ca. 1914-15

UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 9490:2.

Örkelljunga , Skåne
Uppt. av . D.Harbe 1944 .

Herrgård som sjunkit .

I Hällede by i Voxtorps socken nära gränsen mot Örkelljunga socken ska det ha funnits en herrgård som sjunkit ,berättade de gamla.

I en sandgrop hade man hittat en hel del tegelstenar och mutbruk .

Berättat av Trappe-Stinan f. i Växorp på 1830-talet .

M. 9490:3. Örkelljunga , Skåne
Uppt. av. D. Harbe

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESSÄMMA

Kungavången .

Under hemmanet Björnamossa i Harbäckshults rote finnes ett
nu utlagt torp som kallas kungavången . Det ska finnas en sägen om
en kung i samband med det där torpet .

Berättat av Trappestinan f. på 1830-talet .

M. 9490:4.

Örkelljunga ,Skåne
Uppt. av D. Harbe 1944 .

Ryggåsstuga .

På hemmanet Björnamossa ägor fanns det förr en ryggåsstuga ,
som revs för 40 á 50 år sedan . Den siste som bodde där var en sko-
makare som hette Dahlgren .

I trakten har funnits flera s.k. jordstugor ,ingrävda i
södersluttningar. Taket på sådana stugor gick på norra sidan ända
ned till marken . Den sista jordstugan i Harbäckshultsbygden är Höja-
ryd ,som övergavs för några år sedan . Den håller nu på att falla ihop.

Berättat av Trappe- Stinan f. på 1830-talet .

M. 9490:5. Örkelljunga , Skåne .
Uppt. av D. Harbe 1944

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Arbetsförhållanden .

När jag var barn tog mor mej o en äldre syster med sig och gick till Vallen , en stor herrgård i Våxtorps socken, för att plocka potatis . Vi hade lite bröd med oss och salt i en trasa . Potatis kokte de i en stor gryta och slog sen ut de kokta potatisarna på backen ,där fick vi ta oss så mycket vi ville .Potatis och salt o brö var allt vad vi hade att äta . Vi fick hålla på med potatis upptagningen hela dagen ,börja när det började ljusna på morgonen och slutade när mörkret föll på, Men vi tjänte stora pengar tyckte vi .Mor fick hela 1 kr. 50 öre och vi barn fick vars 75 öre ~~en den~~ för sex dagars arbete. Vad vi var glada när vi gick hem på lördagskvällen .---- När jag sen var 20-25 år gammal var jag med och kärrade torv . Vi började kl. 4 om morgonen och slutade kl. 8 em. Men så tjänte jag också hela 67 öre om dagen . Det var det mästa ett fruntimmer kunde tjäna på den tiden .

Berättat av Trappe-Stinan , född på 1830-talet .

Örkelljunga , Skåne
Uppt. av D. Harbe 1944 .

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 9490:6.

Gillen .

Förr hade de gillen vid alla större arbeten . På våren var det först möggille ,det var när gödseln skulle köras ut .Då kom hela byn tillsammans för att köra ut gödseln på en av gårdarna . Vid dylika tillfällen var det extra förplägnad och gott om brännvin . Sen var det toragille vid torvupp- tagningen . Efter midsommar var det slättagille för slåttern . Då kom mycken ungdom tillsammans . Och så var det brydegille ,när hören(linet) skulle brytas och skättegille när linet skulle skättas .

Kaffe o dopp .

Kaffe och vetebröd visste jag aldrig om när jag var barn . Men när jag hade läst fram i Våxtorps kyrka ,det var när jag hade fyllt 15 år , då när vi kom ur kyrkan efter nattvardsgången , då var far så snäll så jag fick gå med honom till en stuga där de sålde kaffe . Där fick jag kaffe och en vetebulle för första gången . Kan tro att det smakade .

Berättat av Trappe-Stinan , född på 1830-talet .